

ספק אכל חלב פרק רביעי כריתות

מסורת הש"ס

(א) שבעות יד; (ב) נמשנה
שמשניות איתא ר"ש שזיר ור"ש
אומרים וכו' וכן איתא לקמן כ.],
(ג) [הוריות ה.], (ד) שבעות יח:
הוריות ה. (ה) הוריות ה. (ו) ס"י,
(ז) אמתא, (ח) ויעי' מוס' סנהדרין
ס: ד"ה להגביה],

תורה אור השלם

1. או נפש אשר תגע בכל דבר
טמא או בנבלת חיה טמאה או
בנבלת בהמה טמאה או
בנבלת שרץ טמא ונעלם ממנו
והוא טמא ואשם: ויקרא ה ב
2. או הודע אליו חטאתו אשר
חטא בה והביא את קרבנו
שעיר עזים וקרבתמים:
ויסור ד כג

הגהות הב"ח

(א) במשנה שאני אומר מנא?
מלאכה עשה וכו' ואינו יודע
מאי שנא? (ב) שם ר"י יאושע
פוטרי א"ר יהודה ממנהיג
פפטר: (ג) רש"י ד"ה ואפי' וכו'
ודלית הס"ד ואח"כ מ"ה
הילוכו בשני כו' נבמסא
אחמימי שכן: (ד) ד"ה ורבי
יאושע וכו' נבמלא מדכתיב
אשר:

מוסף רע"י

וְסוֹמְאָה דְּבַעֵי בַחמְלָה וּבִסְקוֹ לֹא מִפְּסָק
אֵלֶּה מִסְתָּךְ מִרִי וְעַלְמֵס דְּכִדְמִיךְ בְּפִ"ק
בְּצִינְוֹת (ד. ק. 7.) בְּרַתְנָ"י חֲזַל וְסוֹר
לְפָנֵי. וְכַסְבּוֹר שִׁינֵיךְ שׁוֹמֵן דִּי־הִירָא:
אֲשׁוּר נִדֵּה וְאֲחֻסוֹר עֵמֹו בְּצִיב. אֲשׁוּר
עַל הָאֲחֵת כַּסְבּוֹר וְזוֹ אֲשׁוּר וְכַסְבּוֹר
שְׁטוֹרֵהִי הִיא וְנִמְלָא שְׁאֲשׁוּר הִיטָה עַד
וְעוֹד סָפֵק עַד אִיזוּ מִן בָּא: וְרִי
יִבְּשׁוּעַ פּוֹרֵט. מִפְּרַס בְּמִרְסָה (ו) אֲשֶׁר
חֲטוֹא בָּהּ עַד שִׁיזְעַד לוֹ בְּמֵה חֲטָא:
אוֹ שְׁעֵשֶׁה. מִלְּאֲכֵה שְׁבַחַת וְאִיזוּ יוֹדַע
אִיזוּ מִלְּאֲכֵה עֲשֶׂה אִם חֲרַס אִם זָרַע:
חָף מֵאֲשֵׁר חֲלוּי. מִפְּרַס בְּנִימ (ב) אֲשֶׁר
נִחְלָקוּ. ר' אֲלִיעֶזֶר דִּלְמָר לֹא בְּצִינִי
שִׁדְעַת בְּמֵה חֲטָא (ו) אֲחִיר. יִבְּשׁוּעַ דִּלְמָר
בְּצִינִי שִׁדְעַת בְּמֵה חֲטָא. עַל דְּבַר
שְׁטוֹר (א) מֵאֲשֵׁר חֲטָא. כְּגוֹן שְׁמִי שְׁטוֹר
שֶׁ מִינִי אֲחַד לְפָנֵינוּ וְלֹא דִלְמָר אִם מֵה
לִקְטִי מֵזֵם: שְׁטוֹר חֲזִיב שְׁטוֹר
יִדַּע בְּמֵה חֲטָא אִיזוּ מִלְּאֲכֵה עַד
שְׁבַלְקִיעַת מֵאֲשֵׁר חֲטָא: עַל מַה נִּחְלָקוּ
עַד דְּבַר שְׁטוֹר מֵזֵם שְׁמִי שְׁטוֹר. כְּגוֹן
סָפֵק קִלְר סָפֵק טַחֵף אִם יִמִּי סָפֵק
חֲלִימִס סָפֵק עַנְזִיבִי כְּגוֹן בְּצִינִיךְ לוֹ
וְעֵשֶׂה אִתּוֹ וְזוֹ דְּכִיבִי כְּקִרְלָא עַד
אֲרִידַע בְּרִי חֲתֻלְתֻּלְתִּי הִיא לִי יִבְּשׁוּעַ עַד

שיטה מקובצת

אָ וְהָיָה וְשָׁנָה וּטְבֵל: ט חַיִּיב
וְדַמְאֵי חַיִּיב: ג כִּידִיעָה קָא סִלְקָא
דַּעֲתִין אוֹת כ' נִמְחֵק: ו ז מִקְצַת
מִלְאכָה עֲשֵׂה: טן שְׁהוּא מִשּׁוּם
שֵׁם אֶחָד: ון עַל מָה נִחְלָקוּ (אֵלָא
בְּדַבְרִי) [עַל דְּבַר] כו'. פ"ה כְּגוֹן
סִפֵּס (אִפְּה) [מִצָּר] סִפֵּס טַחֲזוּ וְכוּ

הוא אכל חדר וחדר כניסה
ליכא ידיעה ודאית בתחלה
בסוף והעלם בנתיים ות"ק
ותא. בתרתי קמייחא בתמיה

רבי שמעון פוטר בוז ר"ש בן יהודה פוטר
בכולן משום רבי שמעון ואפילו בקמייתא אמר
רבא הכא במאי עסקין "בנון שהלך בראשון
ובשעת הלילכו בשני שכח שהלך בראשון
ובחא פליגי ת"ק סבר מקצת ידיעה כידועה
דמיא ור"ש סבר מקצת ידיעה לאו כידועה
דמיא אמר מר הלך בראשון ונכנס והיהוה
ט' וטבל וחלך בשני ונכנס חייב * אמאי חייב
הא לא הוי ליה ידיעה אמר ריש לקיש הא
מני רבי ישמעאל היא דלא בעי ידיעה בתחלה
רבי יוחנן אמר אפילו תימא רבנן כאן עשו
ספק ידיעה כידועה * סלק דעתך כאן עשו
והוא הדין לכל התורה כולה קשיא דרבי
יוחנן אדרבי יוחנן קשיא דריש לקיש אדריש
לקיש בשלמא דר' יוחנן אדר"י לא קשיא
כאן עשו אבל בכל התורה כולה לא קשיא
טעמא הכא גבי טומאה כתיב יונעלם ממנו
והוא טמא ידיעה דאית בה נמי ספק חייב

אדמוקמות כרבי ישמעאל^א יוֹקמה כרבי. וז"ל על כרחך דלחא
כרבי ממש לחס כן בלא קטילא דריש לקיש אדרייל
מזי למפרך לוקמה כרבי ומטעמא ידיעת בית רבו ומש"ה חייב דהוא
ליה ליוקמה בית רבו ורבו סבר שמעיה אלא הכי פריך אדמוקמות
ליה כרבי ישמעאל ומטעמא ליה בלא

ידיעה כלל לוקמה כרצו ובידיעה
מקלת כמו ידיעה ספק דקדק רבי
שמה ידיעה: **היא** מתניין היא רתנן
זבא והסקה הכי ר' שמואל ממוארדיון
והכי מוכח מהאי מתנינן דמיידי
דדרי שמעאל לא צעי ידיעה בתחלה
לעולם אימא כך דצעי יו אי משום
דמפיק וועלט וועלט דלרשא אחרית
לא חזין רבי דקדק ידיעה צריכי
שמה ידיעה וצעי ידיעה בית רבו א"ג
דמפיק וועלט וועלט להעלט טומאה
והטעם מקדש כמו דאז ומכל מקום
צעי ידיעה בית רבו מהא שמעאל וועלט
מכלל שידע דבר ויש לומר בשלמא
רבי אשכחנא בעלמא דצעי ידיעה בית
רבו א"ג גבי מקדש וטומאה גמי צעי
לה אכל רבי שמעאל לא אשכחנא בשום
דוכתא דצעי ידיעה בית רבו יו ועוד
יש לומר א"כ הוה ליה לנמרד בחדלי
וועלט מכלל שידע כדכר:

בולה כתיב: "או הודע אליו חטאתו אי אית ליה ידיעה
ל קשיא אדמוקים לה כר' ישמעאל לוקמה כרבי הא
לא בעי ידיעה בתחלה הא מתניתין היא ^א דתנן רבי
ונגעלם (ממנו) שתי פעמים ללחייב על העלם שומאה
דיוק סלקא דעתך אמינא מקרא לית ליה מוגמרא אית
ונותר לפניו ואכל אחד מהן ואינו יודע אזיה מהן אכל
ונותר בבית שגג באחת מהן ואינו יודע באיזה מהן שגג
עשה מלאכה בין השמשות ואינו יודע באיזה מהן עשה
חט זרבי יהושע פוטרי א"ר יוסי לא נחלקו על העושה
שהוא פטור שאני אומר מקצת ^א ^ב עשה היום ומקצת
נקו על העושה מלאכה בתוך היום ואינו יודע אם בשבת
או על העושה ואינו יודע מעין איזו מלאכה עשה
חטא זרבי יהושע פוטרי א"ר יהודה פוטרו היה רבי
ל ש"ר שמעון ר"ש שמעון שזורי אומרים לא נחלקו על
ד שהוא חייב ^א על מה נחלקו על דבר שהוא משום ב'
לחייב חטאת זרבי יהושע פוטרי א"ר יהודה אפילו נתכוון
ביום ענבים וליקט תאנים שחורות וליקט לבנות לבנות
לחייב חטאת זר' יהושע פוטרי ^א ^ב [אמר ר"ש] תמיהני אם
למה נאמר אשר חטא בה ^א פרט למתעסק: גמ' תניא
אי חלב אכל חייב אי נותר אכל חייב אי אשתו נדה בעל
ב אי בשבת עשה מלאכה חייב אי ביה"כ עשה מלאכה
ישע הרי הוא אומר אשר חטא בה עד שיודע לו
הא"י בה מאי עביד ליה מיבעי ליה ^א פרט למתעסק
מתעסק

[illegible][illegible][illegible][illegible]

עין משפט
נר מצוה

י"ב א מ"י פ"ח מהל' שגנות
 הלי' ו:
 ב [מ"י שס הלי' א ב]:
 ב ג מ"י פ"ב מהל' שגנות הלי'
 ג ופ"ח הלי' ה:
 כ"א ד מ"י פ"ח שס הלי' ה:

רבינו גרשום

[illegible][illegible]

שגגה לא היה אלא חתיכה אחת
(ר' מאיר מחייב. מ"מ דמציקרא
היו ב' חתיכות ואקבע איסורא:
השני לא מן הדין. חייב דהא
בשעת אכילתן לא היו ב'
חתיכות: אלא שאם אתה אומר
פפטר השני קבעתה הראשון
כחטאת. (שהיו א' [שהיו דא'
בין השני פטור ש"מ הוא אכל
חתיכת השומן וחברו אכל חתיכה
של חלב וחייב חטאת ואינו כן

[illegible]

דברי רבינו אלו אינו מוזן לנאמרה פשוט דהטעם לרבנן משום דבעינן מנות או דבעינן דיה' איקבע איסורא אלב הטעם שכתב רבינו משום דלא הו' ודעו כרת תמיה דל"ב בנחמיה משתי חתיכות נמי וע"כ דהכוונה הוא דבעינן שיהאכל דבר שעל וודאי איכא כרת והדבר ז"ע. (ג) עד כאן